

Protocol d'atenció policial a les víctimes en matèria de violència masclista (en l'àmbit de la parella) a la ciutat de Barcelona (Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana)

Barcelona , 17 de novembre de 2022

REUNITS

D'una part, el senyor Joan Ignasi Elena i García, conseller del Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya.

I, la senyora Marta Fernández Barea, comissària de la Policia de la Generalitat- Mossos d'Esquadra, cap de la Regió Policial Metropolitana de Barcelona.

D'una altra part, la senyora, Ada Colau i Ballano, Alcaldessa de l'Ajuntament de Barcelona, assistida en aquest acte pel Secretari General de la Corporació Municipal, senyor Jordi Cases i Pallarès, designat per Decret de l'Alcaldia de 18 de juny de 2002, en les funcions de fedatari públic i d'assessorament legal de la Corporació municipal, de conformitat amb l'art. 92 bis de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de Bases de Règim Local i l'article 3 del Reial Decret 128/2018, de 16 de març, que regula el règim jurídic dels funcionaris d'Administració Local amb habilitació de caràcter nacional.

I el senyor, Pedro Velázquez Moreno, Cap de la Guàrdia Urbana de Barcelona.

ACTUEN

Els primers, en representació de la Generalitat de Catalunya.

Els segons, en representació de l'Ajuntament de Barcelona.

1. Introducció

En data 26 de setembre de 2005, es va signar el Conveni Marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia entre el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.

Aquest Conveni Marc es va subscriure amb motiu del desplegament de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (en endavant, PGME) a la ciutat de Barcelona, per tal d'assolir un sistema de seguretat global de conformitat amb la Llei 4/2003, de 7 d'abril, d'ordenació del sistema de seguretat pública de Catalunya, i atenent a les especials característiques i necessitats de la ciutat de Barcelona

En compliment del Conveni marc de coordinació i col·laboració es va signar un protocol que concretava els aspectes operatius. El protocol es va signar el dia 25 de gener del 2006 per part del cap de la Regió Metropolitana de Barcelona (en endavant RPMB) i el Cap de la Guàrdia Urbana de Barcelona (en endavant GUB).

El Conveni va definir el model de seguretat de Barcelona i els àmbits funcionals i el catàleg de serveis i activitats que especificaven la col·laboració entre el cos de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra (en endavant, PG-ME) i la GUB. En data 18 de novembre de 2011 es van modificar els apartats 3 i 5 de l'article setè de l'esmentat conveni marc.

El passat mes de juny de 2021, un dels punts de la Comissió mixta Generalitat de Catalunya – Ajuntament de Barcelona per a la revisió i el desplegament de la Carta Municipal, va ser l'acord per a la millora de les accions de col·laboració i cooperació de les forces de seguretat a la ciutat en actuacions de prevenció contra la violència masclista.

D'aquesta manera, s'ha acordat l'elaboració d'un protocol que estableixi les accions necessàries per millorar, potenciar i incrementar la coordinació i col·laboració de la PGME i la GUB en relació a la prevenció i intervenció en les situacions de violència masclista en l'àmbit de parella (violència de gènere) que es produeixen a la ciutat de Barcelona.

La llei 5/2008 del dret de les dones a eradicar la violència masclista, modificada per la Llei 17/2020, recull les actuacions que els poders públics catalans han de dur a terme contra la violència masclista. Segons l'article 31 de la Llei 5/2008:

- 1. La PG-ME ha de vigilar i controlar el compliment exacte de les mesures acordades pels òrgans judicials. En el marc de cooperació establerta amb les forces i cossos de seguretat, les policies locals de Catalunya han de col·laborar per a assegurar el compliment de les mesures acordades pels òrgans judicials.*
- 2. Les administracions públiques de Catalunya han de garantir que els cossos de policia autonòmica i local prestin l'atenció específica en protecció a les dones que pateixen alguna de les formes de violència que aquesta llei recull.*
- 3. Les administracions públiques de Catalunya han de garantir que els cossos policials disposin de l'adequada formació bàsica en matèria de violència masclista i de la formació i la capacitació específiques i permanents en matèria de prevenció, assistència i protecció de les dones que pateixen violències.*

(...)

L'article 77 de l'esmentada llei imposa a més, la coordinació i col·laboració interadministratives, especialment en:

- c) *Els recursos d'atenció, assistència, protecció, recuperació i reparació amb els òrgans jurisdiccionals i les forces i cossos de seguretat.*

La Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, recull a l'art. 31 el següent:

Article 31

Forces i cossos de seguretat

1. *El Govern ha d'establir, en les forces i els cossos de Seguretat de l'Estat, unitats especialitzades en la prevenció de la violència de gènere i en el control de l'execució de les mesures judicials adoptades.*

2. *El Govern, amb la finalitat de fer més efectiva la protecció de les víctimes, ha de promoure les actuacions necessàries perquè les policies locals, en el marc de la seva col·laboració amb les forces i els cossos de Seguretat de l'Estat, cooperin a assegurar el compliment de les mesures acordades pels òrgans judicials quan aquestes siguin algunes de les que preveuen aquesta Llei o l'article 544 bis de la Llei d'enjudiciament criminal o l'article 57 del Codi penal.*

3. *L'actuació de les forces i els cossos de seguretat ha de tenir en compte el Protocol d'actuació de les forces i els cossos de seguretat i de coordinació amb els òrgans judicials per a la protecció de la violència domèstica i de gènere.*

4. *El que disposa aquest article és aplicable a les comunitats autònomes que tinguin cossos de policia que exerceixin les funcions de protecció de les persones i els béns i el manteniment de l'ordre i la seguretat ciutadana dins el territori autònom, en els termes que preveuen els seus estatuts, la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat, i les lleis de policia, i tot això amb la finalitat de fer més efectiva la protecció de les víctimes.*

D'acord amb la normativa vigent en matèria de protecció a les víctimes de violència sobre la dona i en la línia marcada per la Llei 5/2008, del 24 d'abril, modificada per la Llei 17/2020, del dret de les dones a eradicar la violència masclista, la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana de Barcelona estableixen mitjançant el present protocol nous mecanismes d'intercanvi d'informació i intervenció policials.

D'acord amb el que preveu el punt 17.13 del Conveni marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia entre el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, de 26 de setembre de 2005, es reuneix la Mesa de Coordinació Operativa (en endavant MCO) formada per comandaments de la Policia Generalitat – Mossos d'Esquadra (en endavant PG-ME) i per comandaments de la

Guàrdia Urbana de Barcelona (en endavant GUB) i s'acorda el següent marc de col·laboració i coordinació en matèria de violència masclista en l'àmbit de la parella, específicament en el procediment relatiu a la recepció de denúncies i atenció a les víctimes.

2. Objecte

Aquest protocol té per objecte establir determinats mecanismes de col·laboració i coordinació entre ambdós cossos policials que permetin prestar un millor servei d'atenció a les víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere), en especial, d'aquelles víctimes que es puguin trobar en situació de risc. Així, s'incideix, en el procediment comú i compartit d'atenció en primera instància de les possibles víctimes que compareixen en una comissaria o oficina policial, i en la recepció de les denúncies i en el procés d'identificació i valoració del risc que poden presentar aquestes.

3. Criteris generals de col·laboració i coordinació policial

La col·laboració entre la PG-ME i la GUB dins l'àmbit de la violència masclista en l'àmbit de la parella ha de:

- a) Proporcionar a les víctimes una resposta policial ràpida i eficaç davant de situacions de risc.
- b) Evitar duplicitat d'intervencions entre ambdós cossos policials.
- c) Homogeneïtzar les actuacions policials en l'atenció i la denúncia de les víctimes que pateixen situacions de violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere).
- d) Garantir la col·laboració i la coordinació policial mútua en benefici de la seguretat de la víctima.
- e) Facilitar la coordinació amb els recursos assistencials que intervenen en l'atenció i suport de les víctimes que resideixen en el municipi.

4. Actuacions policials en l'àmbit de la gestió dels incidents relacionats amb la violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere).

Actualment, els incidents de violència masclista en l'àmbit de la parella que entren a través del telèfon d'emergències 112 són atesos per part d'ambdós cossos policials (PG-ME i GUB) mitjançant el criteri de proximitat a l'incident.

Qualsevol informació ha de ser gestionada amb immediatesa per part de PG-ME i/o GUB amb la finalitat de confirmar si es tracta d'una situació de violència o una sospita de risc.

En aquests casos, la gestió policial que s'ha de realitzar per part de la GUB és la següent:

- Situació de violència confirmada (il·lícit penal relacionat):

Quan l'incident és atès inicialment per part de la GUB i es tracta d'un dels il·lícits penals vinculat amb la violència masclista en l'àmbit de la parella als quals es fa referència a l'apartat 6 d'aquest protocol, la GUB gestiona la informació recollida a través d'una minuta policial i instruirà el corresponent atestat tal i com es descriu a l'esmentat apartat. Quan hi hagi un il·lícit penal mai s'utilitzarà la tipificació genèrica de diligències informatives.

- Situació de sospita de risc:

Quan l'incident és atès inicialment per part de la GUB i es tracta d'una sospita de risc d'una situació de violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere), la GUB traspasa la informació de l'incident i de les gestions realitzades fins al moment, al Grup d'atenció a la víctima de la PG-ME (en endavant GAV) de la comissaria de referència del domicili de la possible víctima.

El GAV de la PG-ME és el servei policial que continuarà amb les gestions amb la víctima i els serveis assistencials per confirmar si hi ha una risc de violència.

GUB traspasarà al GAV de la PG-ME la informació recollida mitjançant una minuta policial i realitzarà diligències informatives.

5. Actuacions en l'àmbit de la denúncia de víctimes de violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere)

D'acord amb el que preveu el punt vintè del Conveni marc de coordinació i col·laboració en matèria de seguretat pública i policia, s'acorda que la GUB podrà rebre denúncies presentades per víctimes dels delictes relacionats amb la violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere) que es preveuen a l'apartat 6 d'aquest protocol, a través de l'atenció especialitzada en aquest àmbit per part d'agents d'aquest cos policial, d'acord amb la seva organització i implantació territorial. Com a conseqüència i en coherència

amb l'anterior, la GUB realitzarà també el Qüestionari Policial de Valoració del Risc (QPVR).

Les actuacions de GUB en l'atenció i recollida de la denúncia d'una víctima de violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere) són les següents:

- 1) En cas que una víctima desitgi denunciar una situació de violència masclista en l'àmbit de la parella o indiqui que té dubtes en interposar la denúncia, la GUB ha d'activar l'assistència lletrada de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, per assessorar i assistir a la víctima en els moments inicials a la denúncia.
- 2) GUB sol·licitarà, en tots els casos, a la Unitat Regional d'Instrucció de la Violència (URIV) de la PG-ME de RPMB el número de diligències policials.
- 3) Cal deixar constància en l'atestat, en una diligència específica en el cos de l'atestat, de l'acceptació o rebuig de l'assistència lletrada i en cas de no acceptar-la indicar els motius que manifesti la víctima.
- 4) Cal informar a la víctima dels drets que li són propis inclòs la sol·licitud de l'ordre de protecció.
- 5) Es lliurarà còpia a la víctima de la denúncia recollida, de la informació dels seus drets i de la sol·licitud d'ordre de protecció, en cas que correspongui.

5.1 Actuacions relacionades amb el qüestionari policial de valoració del risc i els nivells de risc (QPVR)

El Qüestionari policial de valoració del risc (QPVR) és l'eina de la PG-ME que avalua el risc que té una víctima de violència de gènere de patir un episodi de violència física extrema o greu, dins d'un període de temps transcorregut entre el moment d'interposar la denúncia i l'any següent a aquesta.

La integració de la valoració del risc a les denúncies de violència de gènere implica:

- L'homogeneïtzació dels atestats de violència de gènere davant l'autoritat judicial i la fiscalia
- L'homogeneïtzació en l'atenció policial a les víctimes de violència de gènere
- La recerca de la màxima objectivitat mitjançant l'adopció d'un mètode en la valoració de risc que té una víctima de violència de gènere de patir episodis de violència física extrema o greu.
- I la recollida de la denúncia per part de GUB amb el corresponent qüestionari del risc.

El resultat del qüestionari aporta 5 nivells de risc possibles:

- Risc molt alt: Probabilitat molt alta que la víctima pateixi agressions físiques greus.
- Risc alt: Probabilitat alta que la víctima pateixi agressions físiques greus.
- Risc mitjà: Probabilitat mitjana que la víctima pateixi agressions físiques greus.
- Risc baix: Probabilitat baixa que la víctima pateixi agressions físiques greus.
- Risc no apreciat: No s'aprecia un risc de què la víctima pugui patir agressions físiques greus.

Les actuacions de GUB en la realització de la valoració policial del risc d'una víctima de violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere) són les següents:

- 1) GUB realitzarà el qüestionari policial de valoració del risc amb la víctima al davant per recollir el màxim d'informació possible i evitar revictimitzacions. Per realitzar el QPVR prèviament GUB haurà complimentat la diligència d'enviament al Sistema integral d'atenció a les víctimes (SIAV).
- 2) En cas que el resultat del qüestionari doni un nivell de risc mitjà, alt o molt alt, s'ha d'informar la víctima del seu nivell de risc i oferir-li la possibilitat d'adoptar mesures de protecció policial des de dependències policials.
- 3) La concreció de quines mesures de protecció policial s'han d'adoptar amb la víctima correspon a la PG-ME de RPMB, així com la redacció de la corresponent ordre de servei pels nivells de risc mitjà, alt o molt alt.
- 4) En cas que la víctima renunciï a la protecció policial, la GUB ho farà constar en l'acta específica: "*Acta d'informació a la víctima sobre mesures de seguiment i/o protecció policial*" amb número de tràmit 3064, que correspon a l'acta AV-FR-005.

L'acta original signada per la víctima s'adjuntarà a l'atestat policial i es lliurarà una còpia a la víctima.

- 5) En cas que la víctima accepti l'oferiment de GUB de dur a terme mesures de protecció policials per part de PG-ME:
  - i. La GUB trucarà al cap de torn de la comissaria de PG-ME (RPMB) corresponent al domicili de la víctima.
  - ii. El cap de torn de PG-ME s'adreçarà a la comissaria de la GUB on s'ha recollit la denúncia i omplirà l'acta AV-FR-004, davant de la víctima "*Formulari de mesures provisionals de protecció policials per a víctimes amb nivell de risc Molt Alt, alt o mitjà*".
  - iii. En cas que la víctima tingui domicili fóra de la RPMB, la GUB es posarà en contacte amb el cap de torn de PG-ME de la seva comissaria de referència. PG-ME realitzarà les mesures provisionals de protecció policials a la

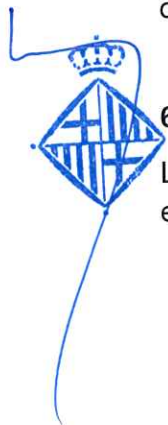
víctima i es coordinarà amb l'ABP (PG-ME) corresponent del domicili de la víctima, que és qui s'encarregarà de la seva protecció.

- 6) En tots els casos de víctimes amb nivells de risc mitjà, alt i molt alt, la GUB informarà en el seu atestat, en una diligència oberta, que ha traspassat la protecció policial de nivell de risc mitjà, alt o molt alt a la PG-ME que serà qui valori l'adopció o no de les mesures de protecció policial i quines en concret.

5.2 Modificacions del QPVR en fase d'instrucció policial

En el cas que la GUB realitzi el qüestionari policial de valoració de risc i la PG-ME detecti que alguna de les respostes és errònia, caldrà comunicar-ho a la GUB per tal que aquestes respostes es modifiquin i s'ajustin a la declaració de la víctima. Aquestes modificacions només es poden realitzar si l'atestat es troba en estat d'instrucció policial i no ha estat lliurat al Jutjat.

En cas que l'atestat sigui lliurat al Jutjat competent i es detecti a posteriori que hi ha una o més respostes errònies serà el GAV de l'ABP que correspongui d'acord al domicili de la víctima, qui realitzarà les modificacions que corresponguin seguint es procediments ordinaris de PG-ME.

6. Especificitats en la competència

La GUB rebrà les denúncies que formulin les víctimes de les infraccions penals següents en l'àmbit de la violència masclista en l'àmbit de la parella (violència de gènere):

- delicte de violència psíquica o física habitual sobre qui sigui l'esposa de l'autor, o una dona que estigui o hagi estat lligada a ell per una relació anàloga d'afectivitat (per exemple, parella de fet), fins i tot en el supòsit en què no existeixi convivència (art.173.2 CP)
- delictes de lesions dels articles 148.4 i 153.1 CP
- delictes d'amenaçes dels articles 169 a 171 CP
- delicte de coaccions de l'article 172 CP
- delicte d'assetjament de l'article 172 ter CP
- delicte d'injúries i vexacions lleus de l'article 173.4 CP
- delicte de descobriment i revelació de secrets de l'article 197.7 CP
- delicte de trencament de condemna (468 CP)

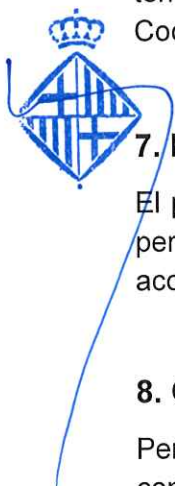
La GUB podrà rebre totes aquelles denúncies formulades per la víctima relacionades amb els il·lícits penals esmentats a excepció dels supòsits en els quals sigui necessària la pràctica de diligències d'investigació o de policia científica. Aquests darrers supòsits han de ser instruïts per la PG-ME, d'acord amb el marc de distribució de competències (reflectit en el punt 20.3 del Conveni marc).

Per la seva part, la PG-ME, a més de les anteriors tipologies delictives, també rebrà les denúncies per la resta de tipus penals en les quals es pot concretar la violència masclista en l'àmbit de la parella (com poden ser l'homicidi, avortament, detencions il·legals, matrimoni forçat, delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, violació de domicili, determinades infraccions penals contra el patrimoni, etc.), així com les denúncies que formulin terceres persones diferents de la víctima per les infraccions abans esmentades.

Dependències policials de recepció de denúncies de violència masclista en l'àmbit de la parella de la GUB

Les prestacions de present protocol es desplegaran a les unitats policials de GUB de Nou Barris i de Rambles de 7 a 22:30 de dilluns a diumenge.

En funció de la demanda del servei o per raons organitzatives, prèvia comunicació amb un termini no inferior a dos mesos a la Comissió de Seguiment del Protocol i a la Mesa de Coordinació operativa, podran modificar-se els horaris o les seus.

7. Formació

El present acord inclou la previsió que la GUB rebrà la formació específica corresponent per assumir les funcions que constitueixen l'objecte del present protocol, en el marc de les accions formatives que ofereix l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

8. Comissió mixta de seguiment

Per tal de dur a terme el seguiment de l'aplicació del protocol, així com vetllar pel correcte compliment del Protocol i formular les propostes de millora o de correcció que s'escaiguin, es crea una Comissió Mixta de Seguiment, formada per un representant de la PGME de la RPMB i un representant del cos de la GUB, i que s'haurà de reunir de manera ordinària almenys tres cops a l'any i, de manera extraordinària, sempre que els seus membres ho considerin necessari i així ho determinin de comú acord.

Així també, es creen comissions territorials corresponents a cadascun dels districtes de Barcelona, amb un representant de PG-ME i un representant de GUB i que s'hauran de reunir de manera ordinària almenys una vegada cada any i, de manera extraordinària, sempre que els seus membres ho considerin necessari i així ho determinin de comú acord.

El seguiment de la implantació del present Protocol, qualsevol incidència o millora seran proposades en el marc de la Mesa de Coordinació Operativa pels seus representants.

La PG-ME i la GUB, en el marc d'aquest d'acord, es comprometen a mantenir-se mútuament informats sobre qualsevol circumstància sobrevinguda que pugui esdevenir rellevant per al seguiment i la protecció policial d'una víctima, a través dels seus referents territorials.

9. Entrada en vigor i vigència

El present protocol entrarà en vigor l'endemà de la seva signatura, compromentent-se les parts a desplegar per la seva eficàcia en el termini no superior a tres mesos els processos interns i procediments necessaris per l'efectiva prestació del seu objecte.

La vigència del present protocol és per un període de quatre anys, i pot ser prorrogat per mutu acord de les parts, comunicada amb tres mesos d'antelació a la seva data d'extinció, per un nou període amb la mateixa durada.

I en prova de conformitat, les parts signen aquest document en el lloc i en la data indicats a l'encapçalament.

Conseller d'Interior

Cap de la Regió Policial Metropolitana
de Barcelona

Alcaldessa de Barcelona

Cap de la Guàrdia Urbana
de Barcelona

Secretari General de l'Ajuntament de Barcelona

